

waddenacademie

Bestuurlijke reactie Raad van Toezicht op het evaluatierapport 2013-2018 van de Waddenacademie

Ruiterskwartier 121A
8911 BS Leeuwarden

T +31 (0)58 233 90 30

info@waddenacademie.nl
www.waddenacademie.nl

DIRECTEUR
Prof. dr. Jouke van Dijk

De Waddenacademie is in 2008 ingesteld als onafhankelijk kennisinstituut om te fungeren als aanjager ten aanzien van de vierde doelstelling van het Waddenfonds: 'het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het Waddengebied'.

De statuten van de Waddenacademie schrijven voor dat de Waddenacademie om de vijf jaar wordt geëvalueerd door een door de KNAW (Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen) ingestelde commissie. In 2018 is de periode 2013-2018 geëvalueerd onder voorzitterschap van mevrouw Sybilla Dekker, Minister van Staat.

Op 19 november jl. overhandigde mevrouw Dekker tijdens een openbaar symposium in de Panoramazaal in de Achmeatoren in Leeuwarden onder grote belangstelling het evaluatierapport aan mevrouw Greetje van den Bergh, vicevoorzitter van de Raad van Toezicht van de Waddenacademie.

De evaluatiecommissie beoordeelde de wetenschappelijke en maatschappelijke kwaliteit van het werk van de Waddenacademie als zeer goed en de levensvatbaarheid van de Waddenacademie als zeer groot. Ook was de commissie van oordeel dat de Waddenacademie in de afgelopen vijf jaar een wezenlijke bijdrage heeft geleverd aan de vierde doelstelling van het Waddenfonds, het ontwikkelen van een duurzame kennishuishouding ten aanzien van het Waddengebied.

Het evaluatierapport is in de vergadering van de Raad van Toezicht van 11 december jl. met de Directie van de Waddenacademie besproken. De Raad van Toezicht is ingenomen met de positieve uitkomsten - drie maal zeer goed - met betrekking tot de kwaliteit, de relevantie en de toekomstverwachting van de Waddenacademie. Dit temeer omdat de vorige evaluatie, vijf jaar geleden, plaatsvond op een moment van herpositionering. De KNAW had in het kader van een institutionele reorganisatie besloten dat de Waddenacademie als netwerkorganisatie niet goed meer binnen haar structuur paste, en in diezelfde periode werd de verantwoordelijkheid voor het Waddenfonds door het Rijk gedecentraliseerd naar de drie noordelijke provincies. De Waddenacademie moest dus in dubbel opzicht een nieuw evenwicht vinden. Dat zij desondanks in de afgelopen jaren haar werk heeft weten te verbreden én te verdiepen, zegt veel over de inzet en de gedrevenheid van het hele team, alle portefeuillehouders en medewerkers. Enkele citaten uit het evaluatierapport: 'Met een klein team en beperkte middelen heeft de Waddenacademie een indrukwekkende hoeveelheid hoogkwalitatief werk verzet en laten verzetten, en excellente onderzoekers met een uitstekende reputatie aan zich weten te binden. Zij heeft een uniek multidisciplinair netwerk gerealiseerd en haar bereik is de afgelopen jaren onmiskenbaar gegroeid. Zij heeft in de evaluatieperiode een prominente rol gespeeld bij diverse projecten van grote maatschappelijke waarde voor het Waddengebied. De toegevoegde waarde van de Waddenacademie staat niet ter discussie.'

De Raad van Toezicht onderschrijft de constatering van de evaluatiecommissie dat het nu tijd is voor een volgende stap en dat een langetermijnstrategie moet worden ontwikkeld. De Trilaterale Kennisagenda (TRA) die is opgenomen in de Verklaring van de Trilaterale Regeringsconferentie die in mei 2018 in Leeuwarden is aangenomen, biedt hiervoor een goede basis. De TRA kan heel goed worden vertaald naar een regionale versie voor het Nederlandse Waddengebied. De Raad van Toezicht is het met de evaluatiecommissie eens dat er dan voor de Waddenacademie (citaat) 'een logische rol ligt bij het invullen van de kenniscomponent van diverse Wadden gerelateerde beleidsinitiatieven op regionaal en nationaal niveau'.

Terecht definieert de evaluatiecommissie de kerndoelstelling van de Waddenacademie als het bijdragen aan de duurzame ontwikkeling van het Waddengebied. Het is de taak van de Waddenacademie om wetenschappelijke kennis te genereren, te verbinden en toegankelijk te maken, met als doel de duurzame ontwikkeling van het Waddengebied. Een belangrijke leidraad daarbij is de definitie van 'duurzaamheid' die de evaluatiecommissie hanteert, namelijk 'het creëren van waarden voor mens en natuur'. Het gaat dus niet om 'het beperken van schade of verlies', maar om het creëren van waarden op ecologisch, sociaal en economisch terrein. De evaluatiecommissie wijst in dit verband terecht op het betrekken van alle stakeholders bij het inventariseren van kennisvragen en het delen van bestaande kennis. Het advies van de evaluatiecommissie om de inbreng van stakeholders structureel en systematisch als tweerichting verkeer te organiseren neemt de Raad van Toezicht ter harte.

De aanbeveling van de evaluatiecommissie om de relatie met het Waddenfonds te verbeteren wordt door de Raad van Toezicht onderschreven. Er is een gezamenlijk belang in erkenning van elkaars positie en belangen, zodat gezamenlijk gewerkt kan worden aan een duurzame ecologische, economische en sociale ontwikkeling van het Waddengebied op basis van hoogwaardige wetenschappelijke kennis.

De evaluatiecommissie benadrukt in haar rapport dat het garanderen van de onafhankelijke opstelling van de Waddenacademie en het opstellen en uitvoeren van een strategische lange termijn agenda, ook in financiële zin vraagt om een lange termijnperspectief. Ze adviseert de Waddenacademie daarom met het bestuur van het Waddenfonds nader te overleggen over een meerjarige vastlegging van de structurele basisfinanciering die de Waddenacademie ontvangt voor de uitvoering van de vierde doelstelling van het Waddenfonds. De evaluatiecommissie stelt dat zonder zo'n institutionele borging geen duurzaam onderhoud van kennis, data en informatie mogelijk is. De Raad van Toezicht onderschrijft deze conclusie en dit advies. De aard van de werkzaamheden van de Waddenacademie leent zich niet voor een subsidiesystematiek die is gebaseerd op kortlopende projecten. Dit vraagt om het maken van een uitzondering op de provinciale subsidiesystematiek. Meerjarige financiering is essentieel voor het verkrijgen van een fundament voor de duurzame ontwikkeling van het Waddengebied. Over de meerjaren financiering van de Waddenacademie zal met het Waddenfonds nader overleg worden gevoerd.

Tot slot: Voor elke organisatie in het publieke domein is het zinvol om regelmatig te reflecteren op de kwaliteit, de relevantie en de toekomstbestendigheid van haar werk, en vervolgens het oordeel van externe deskundigen daarover te vragen. Zo'n evaluatie dient als verantwoording, maar vooral ook ter verdere verbetering van haar functioneren. De Raad van Toezicht is de evaluatiecommissie zeer erkentelijk voor de aandacht en de tijd

die zij vanuit verschillende expertisegebieden heeft besteed aan het beoordelen van de Waddenacademie. De inzichten en concrete aanbevelingen van de evaluatiecommissie helpen de Waddenacademie om de komende jaren nog gericht bij te dragen aan een duurzame ontwikkeling van het Waddengebied.

Namens de Raad van Toezicht,

Drs. Ed Nijpels, Voorzitter
Januari 2019